

Fraude met toetsingsdossiers

Twee accountants-administratieconsulenten passen tijdens het bezoek van de toetsers documenten aan in het opdracht dossier en blijven dit ontkennen totdat er bewijzen op tafel komen.

Accountantskamer

Zaaknummers:	20/1901 en 20/1919 Wtra AK	
Datum uitspraak:	07 mei 2021	→
Oordeel:	gegrond	
Maatregel:	berisping resp. tijdelijke doorhaling voor één maand	
Status:	nog niet definitief	
Vindplaats:	ECLI:NL:TACAKN:2021:32 , ECLI:NL:TACAKN:2021:33	

Lex van Almelo

Belangrijkste feiten

Op 19 en 31 juli 2019 wordt het kantoor van twee accountants-administratieconsulenten gehertoetst. Bij de hertoetsing vraagt één van de toetsers omstreeks 10.30 uur over het dossier van een huisartsenpraktijk: waar is de *letter of representation* (LOR), waaruit blijkt dat het management de verantwoordelijkheid heeft genomen voor de definitieve versie van de samengestelde historische financiële informatie? In dit dossier heeft de accountant een maand eerder een samenstellingsverklaring heeft afgegeven.

De accountant zegt dat de LOR in verband met vakantie nog niet is ontvangen. Als de toetsers even later in het bespreekverslag kijkt, ziet zij dat de verklaring voor het ontbreken van een LOR precies zo in het Word-document staat als de accountant haar heeft verteld. Zij heeft dit eerder niet gelezen en ziet nu dat het document die ochtend om 10.32 uur is gewijzigd.

In het kantoor van de accountant vragen de toetsers de accountant of er wijzigingen zijn aangebracht in de dossiers die zijn geselecteerd voor de toetsing. De accountant ontkent dit herhaaldelijk, maar bekent als hij wordt geconfronteerd met het bewijs dat het bespreekverslag die ochtend is gewijzigd. Hij verklaart dat hij:

- het dossier alleen maar wilde complementeren;
- meende dat het met het dossier verbonden bespreekverslag (waaraan hij had toegevoegd dat de LOR wegens vakantie nog niet terug was ontvangen) geen deel uitmaakte van het dossier.

Bij een hertoetsing van een kantoor op exact dezelfde dag blijkt dat een andere accountant-administratieconsulent wijzigingen heeft aangebracht in één van de geselecteerde dossiers over een ingenieursbureau, waaraan de accountant twee maanden eerder een samenstellingsverklaring heeft verstrekt. Nadat dit dossier is geselecteerd voor de hertoetsing heeft de accountant twee documenten gewijzigd, te weten:

- de letter of representation (hierna: LOR) van het management bij de jaarrekening, die is aangemaakt op 27 juni 2018, maar voor het laatst is gewijzigd op 19 juli 2019 om 10.23 uur;
- het verslag van de 'H&R bespreking JRK', dat is aangemaakt op 18 juli 2019 en voor het laatst is gewijzigd op 19 juli 2019 om 11.10 uur.

De toetsers vragen de accountant of er wijzigingen zijn aangebracht in de geselecteerde dossiers. De accountant ontkent dit aanvankelijk een paar keer, maar bekent de aanpassingen alsnog als hij wordt geconfronteerd met het bewijs dat het bespreekverslag die ochtend is gewijzigd. Volgens de accountant wilde hij het dossier alleen maar complementeren en maakte het bespreekverslag geen deel uit van het dossier.

De NBA dient een klacht tegen de accountants in bij de Accountantskamer.

Klacht

De accountants:

- hebben wijzigingen aangebracht in een dossier, nadat zij daarin een samenstellingsverklaring hadden

afgegeven en nadat de toetsers te kennen hadden gegeven dat het dossier was geselecteerd voor de hertoetsing;

- dit aanvankelijk zijn blijven ontkennen toen de toetsers hiernaar vroegen.

Oordeel

De klachten zijn gegrond.

In een samenstellingsdossier moet de documentatie volledig zijn op het moment waarop de samenstellingsverklaring wordt afgegeven. Volgens [Standaard 4410](#) paragraaf A61A (in samenhang met paragraaf 38A) kun je nog tot twee maanden na afgifte van de samenstellingsverklaring administratieve werkzaamheden uitvoeren in een opdracht-dossier. Dat betekent echter niet dat je na de afgifte datum ook nog significante stukken als de LOR kunt toevoegen of aanpassen. De termijn van twee maanden na afgifte geldt alleen voor het administratief ordenen van een opdracht-dossier.

Toetsers moeten ervan uit kunnen gaan dat de geselecteerde dossiers na het selecteren niet buiten hun medeweten om worden gewijzigd. Als een accountant na de selectie zonder overleg met de toetsers wijzigingen zou mogen aanbrengen in dat dossier wordt hierdoor immers ernstig afbreuk gedaan aan een deugdelijke toetsing door de Raad voor Toezicht van de NBA.

Het verweer van de accountants dat zij niet wisten dat de gewijzigde documenten behoorden tot het opdracht-dossier wuift de Accountantskamer weg. Bestanden maken deel uit van het opdracht-dossier als daarin opdracht-documentatie staat die via een hyperlink verbonden is met het dossier in enge zin. Door wijzigingen aan te brengen zonder dit te melden aan de toetsers hebben de accountants niet eerlijk en oprecht opgetreden en dus in strijd gehandeld met het fundamentele beginsel van integriteit.

Maatregel

Omdat de accountants achter de rug van de toetsers om toetsingsdossiers hebben aangepast en dit aanvankelijk herhaaldelijk hebben ontkend, is een tijdelijke doorhaling van één maand passend en geboden. Maar omdat één van de accountants zich tussen daad en uitspraak heeft laten uitschrijven vindt de Accountantskamer deze maatregel voor hem “niet zinvol” en een berisping wel.

Annotatie Lex van Almelo

Als je een samenstellingsverklaring hebt afgegeven, mag je niets meer in het opdracht-dossier veranderen. Je hebt wel twee maanden de tijd om het dossier administratief op orde te brengen door ondergeschikte punten aan te passen. Grote dingen aanpassen of toevoegen, zoals een *letter of representation* of een bespreekverslag, staat Standaard 4410 niet toe. Twee accountants-administratieconsulenten voeren tijdens een hertoetsing echter documenten toe en aanpassingen door in twee samenstellingsdossiers, die de op kantoor aanwezige toetsers zojuist hebben geselecteerd voor hertoetsing. Het beste dat je hierover kunt zeggen is dat de accountants de hertoetsing kennelijk zeer serieus nemen. Maar minder fraai is dat zij de aanpassingen glashard blijven ontkennen en de fraude pas toegeven als zij worden geconfronteerd met bewijzen. De Accountantskamer vindt dit uiteraard niet integer en vindt een tijdelijke doorhaling voor een maand (wanneer gaat dit gewoon schorsing heten, zoals bij andere beroepsgroepen?) het gepaste antwoord. Eén van de accountants heeft zich echter al vrijwillig laten uitschrijven, zodat volgens de Accountantskamer een tijdelijke doorhaling “niet zinvol” is. Als je die redenering volgt, is het de vraag waarom een berisping dan wel zinvol is.

Deel dit artikel

f in